

Guben – Gubin

Doppelstadt an der Neiße

Miasto bliźniacze nad Nysa

Twin Town at the Neisse

Inhalt Spis treści / Index

Geschichte	4-5
<i>Historia / History</i>	
Rathaus und Friedrich-Wilke-Platz	6-7
<i>Ratusz i plac Friedricha Wilkego / The Town Hall and The Friedrich Wilke Square</i>	
Stadt- und Industriemuseum	8-9
<i>Muzeum Miasta i Przemysłu / The Town and Industry Museum</i>	
Gubener Tuche und Chemiefasern	10-11
<i>Gubeńskie sukna i włókna chemiczne / Guben cloth and chemical fibres</i>	
Plastinarium Guben	12-13
<i>Plastinarium Guben / Plastinarium Guben</i>	
Oldtimermuseum	14-15
<i>Muzeum Oldtimerów / The Oldtimers' Museum</i>	
Klosterkirche	16-17
<i>Kościół klasztorny / Cloister Church</i>	
Kirche des guten Hirten	18-19
<i>Kościół pw. Dobrego Pasterza / Church of the Good Shepherd</i>	
Postmeilensäule	20-21
<i>Pocztowy słup milowy / Postal milepost</i>	
Stadtspark	22-23
<i>Park Miejski / Town Park</i>	
Wilhelm-Pieck-Denkmal	24-25
<i>Pomnik Wilhelma Piecka / Wilhelm Pieck Monument</i>	
Karte Guben - Gubin	26-27
<i>Mapa / Map</i>	
An der Neiße	28-29
<i>Tereny nad Nysą / Areas along the Neisse</i>	
Theaterinsel	30-31
<i>Wyspa Teatralna / Theatre Island</i>	
Stadt- und Hauptkirche	32-33
<i>Kościół farny / Main Parish Church</i>	
Rathaus	34-35
<i>Ratusz / Town Hall</i>	
Villa Wolf	36-37
<i>Willa Wolfa / Villa Wolf</i>	
Stadtbefestigung	38-39
<i>Fortyfikacje miejskie / Town fortifications</i>	
Große Himmelsleiter	40-41
<i>Wielka Drabina do Nieba / The Great Ladder to Heaven</i>	
Die besondere Empfehlung	42-43
<i>Szczególne rekomendacje / Special recommendations</i>	
Schlechtwetter-Tipps	44-47
<i>Porady na złą pogodę / Tips for bad weather</i>	
Impressum	48
<i>Impressum / Imprint</i>	

Geschichte

Gubin

Guben

Guben befindet sich inmitten der grünen brandenburgischen Landschaft, direkt an der Neiße und bildet als Zwillingstadt zu Gubin die Brücke zum Nachbarland Polen. Als eine der ältesten Städte der Niederlausitz schaut Guben auf eine fast 800-jährige wechselvolle Geschichte zurück. Im 14. Jahrhundert erlebte die Neißestadt ihre erste Blütezeit, Wein- und Obstanbau, Tuchmacherei, Neißeschiffahrt und Fernhandel ließen die Stadt immer weiter wachsen. In den Zeiten der Industrialisierung im 19. Jahrhundert gelang es Guben, sich mit der Erfindung des weltweit ersten witterungsbeständigen Wollfilzhutes zu einer weltweit beachteten Hut- und Industriestadt zu entwickeln. Nach dem 2. Weltkrieg war das Stadtzentrum fast vollständig zerstört und das Potsdamer Abkommen besiegelte die Trennung in zwei Teile. Die historische Altstadt befindet sich seither auf polnischer und der industriegeprägte Teil auf deutscher Seite. Mit dem Aufschwung in der Nachkriegszeit entwickelte sich in Guben die wichtigste Chemiefaserproduktion der DDR und die produzierten Gubener Hüte waren weltweit bekannt. Anfang der 90er-Jahre erlitt die Wirtschaft ihren Zusammenbruch. Es entstanden Industriebrachen, die lange Zeit das zentrale Stadtbild bestimmten. Heute hat Guben ein grünes Stadtzentrum und eine zentrale Achse verbindet beide Städte zu einer einzigartigen Doppelstadt. In umfangreichen Stadtumbaumaßnahmen ist es gelungen, leer stehende Industriebauten in eine moderne, nachhaltige Nutzung zu überführen und in das Stadtzentrum zu integrieren. In ihnen findet man heute beispielsweise das Gubener Rathaus, die Stadtbibliothek, die Städtische Musikschule „Johann Crüger“ sowie das Stadt- und Industriemuseum.

Historia

Guben leży pośród zielonego brandenburskiego krajobrazu, bezpośrednio nad Nysą i jako miasto bliźniacze Gubina tworzy pomost z sąsiadującą Polską. Jako jedno z najstarszych miast na Dolnych Łużycach Guben może poszczycić się prawie 800-letnią historią. W XIV wieku miasto nad Nysą przeżywało okres rozkwitu. Uprawa winorośli i drzew owocowych, sukiennictwo, żegluga po Nysie i handel przyczyniały się do stałego rozwoju miasta. W okresie industrializacji w XIX wieku Guben, dzięki wynalezieniu pierwszego na świecie odpornego na warunki pogodowe kapelusza filcowego, stało się poważanym na całym świecie ośrodkiem kapelusznictwa przemysłowego. Po II wojnie światowej centrum miasta zostało prawie całkowicie zniszczone, a konferencja poczdamska przypieczętowała podział miasta na dwie części. Od tego czasu historyczne stare miasto znalazło się po stronie polskiej, a część przemysłowa po stronie niemieckiej. Wraz z ożywieniem w okresie powojennym w Guben rozwinęła się najważniejsza produkcja włókien chemicznych w NRD, a produkowane w Guben kapelusze były znane na całym świecie. Na początku lat 90. XX wieku nastąpiło załamanie gospodarki. Tereny poprzemysłowe na długo zdominowały obraz centrum miasta. Obecnie w Guben znajduje się zielone centrum miasta, a centralna oś łączy oba miasta, tworząc jedyne w swoim rodzaju dwumieasto. Dzięki szeroko zakrojonym działaniom rewitalizacyjnym udało się przekształcić opuszczone budynki przemysłowe w nowoczesne, zrównoważone obiekty i zintegrować je z centrum miasta. Dziś mieszczą się w nich m.in. Urząd Miasta Guben, Biblioteka Miejska, Miejska Szkoła Muzyczna im. Johanna Crügera oraz Muzeum Miasta i Przemysłu.

History

Guben lies in the midst of the green Brandenburg landscape, directly on the Neisse river and, as the twin town of Gubina, forms a bridge to neighbouring Poland. As one of the oldest towns in Lower Lusatia, Guben can proudly look back on almost 800 years of history. In the 14th century, the town on the Neisse was in its period of prosperity. Vine and fruit growing, the cloth industry, shipping on the Neisse and trade contributed to the town's steady growth. During the industrialisation of the 19th century, Guben became an internationally respected centre for industrial hats thanks to the invention of the world's first weatherproof felt hat. After World War II, the town centre was almost completely destroyed and the Potsdam Conference sealed the division of the town into two parts. Since then, the historic old town has been on the Polish side and the industrial part on the German side. With the revival of the post-war period, the most important chemical fibre production in the GDR developed in Guben, and the hats produced in Guben were world famous. In the early 1990s the economy collapsed. Post-industrial areas dominated the image of the town centre for a long time. Guben is now home to a green urban centre and a central axis connects the two towns, creating a unique twin town. Thanks to extensive redevelopment measures, abandoned industrial buildings have been transformed into modern, sustainable structures and integrated into the town centre. Today they house, among others, the Town Hall of Guben, the Town Library, the Johann Crüger Municipal Music School and The Town and Industry Museum.

Rathaus und Friedrich-Wilke-Platz

Guben

Der Friedrich-Wilke-Platz bildet den Knotenpunkt des neuen Gubener Stadtzentrums. In der Hutfabrik von C. G. Wilke, die ab 1862 die Produktion begann, wurde bis in die 1990-er Jahre produziert. Nach dem Aus für die Hutindustrie gab es zunächst keine Verwendung für das Gebäude. Nach intensiven Umbau- und Renovierungsmaßnahmen beherbergen die ehemaligen Produktionsstätten jetzt das Gubener Rathaus mit Service-Center, die Stadtbibliothek, das Stadt- und Industriemuseum und die Städtische Musikschule „Johann Crüger“.

Die „Alte Färberei“ auf dem Gelände der ehemaligen Hutfabrik ist mit ihren drei Abzugshauben ein markantes Wahrzeichen der Stadt und dient als Multifunktionsaal, der sich zu einem beliebten Anlaufpunkt für verschiedenste Veranstaltungen entwickelt hat. Auf dem Platz vor dem Rathaus kann sich jeder Bürger der Stadt mit seinen persönlichen Daten auf einzelnen Klinkersteinen verewigen lassen. Als Baby-Willkommenspaket und festen Ankerpunkt in der Heimatstadt schenkt die Stadtverwaltung allen Neugeborenen der Stadt einen Stein mit den eingravierten Geburtsdaten. Die Liebeschlösser der Brücken sind in Guben die Klinkersteine des Rathausvorplatzes.

Ratusz i plac Friedricha Wilkego

PL

Plac Friedricha Wilkego stanowi serce nowego centrum miasta Guben. Produkcja kapeluszy w fabryce C.G. Wilkego, która rozpoczęła działalność w roku 1862, trwała do lat 90. XX wieku. Po likwidacji przemysłu kapeluszniczego budynek fabryki nie był wykorzystywany. Po intensywnej przebudowie i renowacji w dawnych halach produkcyjnych mieszczą się teraz Urząd Miasta Guben, Biblioteka Miejska, Muzeum Miasta i Przemysłu oraz miejska Szkoła Muzyczna im. Johanna Crügera. „Stara Farbiarnia” na terenie dawnej fabryki kapeluszy ze swoimi trzema szybami wentylacyjnymi stała się symbolem miasta i służy jako sala wielofunkcyjna podczas różnych wydarzeń. Na placu przed ratuszem każdy mieszkaniec może zostać uwieczniony, umieszczając swoje dane na kostkach klinkierowych. Ponadto miasto wita każdego nowo narodzonego mieszkańca osobną kostką z wygrawerowaną datą urodzenia. Klinkierowe cegły na placu przed ratuszem w Guben pełnią funkcję kłódek miłości, wieszanych w innych miastach na balustradach mostów.

The Town Hall and The Friedrich Wilke Square

EN

The Friedrich Wilke Square forms the heart of the new town centre of Guben. Hat production at the C.G. Wilke factory, which began in 1862, continued until the 1890s. After the closedown of the hat-making industry, the factory building was not in use. After intensive reconstruction and renovation, the former production halls now house the Guben Town Hall, the Town Library, the Museum of the Town and Industry and the Johann Crüger Municipal Music School. “The Old Dyeworks” on the site of the former hat factory with its three ventilation shafts has become the town landmark and serves as a multi-purpose hall for various events. On the square in front of the town hall, every resident can be immortalised by having their details inscribed on clinker pavers. Furthermore, the town welcomes each new-born resident with a separate paver engraved with their date of birth. The clinker bricks on the square in front of Guben town hall act as love padlocks, which are hung on the railings of bridges in other towns.

Stadt- und Industriemuseum

Guben

In der ehemaligen Hutfabrik befindet sich neben der Stadtverwaltung das Stadt- und Industriemuseum. Dort erfahren Besucher und Besucherinnen Wissenswertes über die Geschichte der Stadt und über 150 Jahre Unternehmensgeschichte der Hutindustrie, welche die Stadtentwicklung maßgeblich prägte. Auf etwa 450 m² und unter 14 Hauben, die Assoziationen zum Hut wecken sollen, wird die facettenreiche und wechselvolle Gubener Geschichte in deutscher und polnischer Sprache erlebbar gemacht. Zu den Gästemagneten zählen die Hutprobierstation sowie die Podcastreihe über die Geheimnisse der Hutherstellung. Mit einer 360° VR-Brille können Sie die digitale 3D-Ausstellung über die alten Handwerksberufe sowie ein Stadtrundgang erleben. Zahlreiche Sonderausstellungen zu regionalen Themen runden das Museumsangebot ab.

Gasstraße 5, 03172 Guben
Telefon 03561 68 71 21 00 | www.museen-guben.de

Muzeum Miasta i Przemysłu

W dawnej fabryce kapeluszy znajduje się oprócz Urzędu Miasta również Muzeum Miasta i Przemysłu. Zwiedzający mogą poznać tu historię miasta oraz ponad 150-letnią historię przemysłu kapeluszniczego, który znacząco wpłynął na rozwój miasta. Na około 450 metrach kwadratowych powierzchni wystawowej znajdującej się pod 14 szybami wentylacyjnymi można w języku polskim i niemieckim poznać bogatą i zmienną historię Guben. Do atrakcji przyciągających zwiedzających należy stanowisko przymierzania kapeluszy oraz cykl podcastów o tajemnicach kapelusznictwa. Dzięki okularom umożliwiającym wirtualny widok w 360° można obejrzeć wystawę 3D o zawodach rzemieślniczych i odbyć spacer po mieście. Liczne wystawy czasowe poświęcone tematom regionalnym dopełniają ofertę muzeum.

The Town and Industry Museum

In addition to the Town Hall, the former hat factory also houses the Museum of Town and Industry. Here, visitors can learn about the history of the town and the over 150-year-old history of the hat-making industry, which significantly influenced the development of the town. On around 450 square metres of exhibition space beneath 14 ventilation shafts, you can get to know the rich and changing history of Guben in both Polish and German language. The attractions for visitors include a hat fitting station and a podcast series on the secrets of hat-making. With 360° virtual view glasses, visitors can see a 3D exhibition on crafting professions and take a walk through the town. Numerous temporary exhibitions dedicated to regional themes round off the museum's offer.

Gubener Tuche und Chemiefasern

Gleich neben dem Stadt- und Industriemuseum im anderen Flügel des denkmalgeschützten Fabrikgebäudes befindet sich die Ausstellung zur Geschichte der Gubener Tuchmacher und des ehemaligen Chemiefaserwerkes. Hier wird Wissenswertes über die Geschichte des Tuchmacherhandwerks in Guben vom 11./12. Jahrhundert bis zum Niedergang 1997 vermittelt. Unter den Ausstellungsstücken befindet sich zum Beispiel eine Musterkollektion der Stoffe von 1873 bis 1990. Ein weiterer Teil der Ausstellung zeigt die Geschichte des ehemaligen Chemiefaserwerkes Guben von der Grundsteinlegung 1960 bis hin zur Umwandlung in die „Chemiefaser Guben GmbH“, das heutige Industriegebiet-Süd. Zahlreiche Details wie beispielsweise die Labor- und Messtechnik werden dokumentiert und bieten Industriegeschichte zum Anfassen.

Gasstraße 4, 03172 Guben
Telefon 03561 5595107 | www.museen-guben.de

Gubeńskie sukna i włókna chemiczne

Obok Muzeum Miasta i Przemysłu, w drugim skrzydle zabytkowego budynku fabryki znajduje się wystawa poświęcona historii gubeńskiego sukna i dawnych zakładów włókien chemicznych. Można się tu dużo dowiedzieć o historii rzemiosła sukienniczego w Guben od XI/XII wieku do jego upadku w roku 1997. Wśród eksponatów znajduje się na przykład wzorcowa kolekcja materiałów od roku 1873 do 1990. Druga część wystawy poświęcona jest dawnym Zakładom Włókien Chemicznych w Guben od momentu położenia kamienia węgielnego w 1960 roku do przekształcenia w spółkę „Chemiefaser Guben GmbH”. Udokumentowane są tu liczne szczegóły, jak na przykład urządzenia laboratoryjne i miernicze, tak że historia przemysłu jest na wyciągnięcie ręki.

Guben cloth and chemical fibres

Adjacent to the Town and Industry Museum, in the second wing of the historic factory building, there is an exhibition on the history of Guben cloth and the former chemical fibre plants. Here you can learn a lot about the history of the clothmaking industry in Guben from the 11th/12th century until its downfall in 1997. Among the exhibits there is, for example, a sample collection of fabrics from 1873 to 1990. The second part of the exhibition is devoted to the former Guben Chemical Fibre Plants from the laying of the foundation stone in 1960 to its transformation into the “Chemiefaser Guben GmbH”. Numerous details are documented here, such as laboratory and measuring equipment, so that the history of the industry is at your fingertips.

Plastinarium Guben

Guben

Das PLASTINARIUM ist weltweit einzigartig. Auf 3.000 m² Ausstellungsfläche erhält der Besucher umfassende Einblicke in die Anatomie von Mensch und Tier, die Prozesse der Plastination und die anatomische Präparation. Den Besucher erwartet eine Mischung aus „KÖRPERWELTEN“ und der Vermittlung von Plastination – dem Konservieren und Präparieren menschlicher und tierischer Körper und Körperteile. Die beeindruckenden in Guben hergestellten Lehrpräparate demonstrieren, wie vergängliche Körper von Menschen und Tieren mithilfe der einmaligen Technik der Plastination für die Nachwelt erhalten und ästhetisch ansprechend gestaltet werden. In der Plastinationswerkstatt kann man die einzelnen Schritte der Plastination erleben, diese wurden modellhaft dargestellt und durch Kurzfilme aus den Arbeitsbereichen unterlegt. In einem frei zugänglichen Bereich können Besucher und Besucherinnen den Mitarbeitern und Mitarbeiterinnen bei der anatomischen Präparation zuschauen und Fragen stellen.

Uferstraße 26, 03172 Guben
Telefon 03561 54 74 382 | www.plastinarium.de

Plastinarium Guben

PLASTINARIUM jest unikatem w skali światowej. Na 3.000 m² powierzchni wystawowej zwiedzający mogą poznać anatomię ludzi i zwierząt, proces plastynacji i różne techniki preparacji. Na zwiedzających czeka mieszanka wystawy „ŚWIAT CIAŁ” i informacji na temat plastynacji, czyli konserwowania i preparowania ciała i części ciała ludzkiego lub zwierzęcego. Imponujące preparaty dydaktyczne, prezentowane w Guben, pokazują, w jaki sposób można zachować dla potomnych i estetycznie przedstawić przemijające ciała ludzi i zwierząt przy pomocy unikalnych techniki plastynacji. W warsztacie plastynacyjnym można zobaczyć poszczególne fazy plastynacji, które zostały modelowo zaprezentowane i poparte krótkimi filmami z różnych etapów pracy. W dostępnej dla zwiedzających części Plastynarium można przyglądać się pracownikom podczas tworzenia anatomicznych preparatów i zadawać pytania.

Plastinarium Guben

The PLASTINARIUM is unique worldwide. On 3,000 m² of exhibition space, visitors can learn about human and animal anatomy, the plastination process and various preparation techniques. A mixture of the "BODY WORLD" exhibition and information on plastination, i.e. the preservation and preparation of human or animal bodies and body parts, awaits visitors. The impressive didactic preparations on display in Guben show how transient human and animal bodies can be preserved for posterity and aesthetically presented using unique plastination techniques. In the plastination workshop you can see the individual phases of plastination, which are presented in a model way and supported by short films of the various stages of work. In the accessible part of the Plastinarium, visitors can watch the staff as they create anatomical preparations and ask questions.

Oldtimermuseum

Guben

Das Oldtimer Museum in Guben ist in seiner Konzeption einzigartig in Deutschland. Es befindet sich in der zweiten Etage des Möbelhauses „Hoffmann-Möbel“. In industriellem Ambiente sind historische Autos, Motorräder, Mopeds, Motoren und andere Gegenstände ausgestellt, zum Anfassen und Hineinschauen wie in einem Autohaus. Die Sammlung umfasst rund 100 Ausstellungsstücke. In Nischen eingerichtete Ausstellungsbereiche empfinden Werkstätten und Erlebnisbereiche rund um das Thema Oldtimer nach. Automobile Goldstücke erzählen Geschichten, also einsteigen bitte – ganz gleich ob als Technikfan, als Oldtimerinteressierte, als Motorradfahrer oder auch als ganze Familie – hier erfahren Sie Geschichte der individuellen Mobilität auf Rädern.

Friedrich-Schiller-Straße 2B, 03172 Guben
Telefon 03561 55 54 0 | www.hoffmann-moebel.de

Muzeum Oldtimerów

Muzeum Oldtimerów w Guben jest co do swojej koncepcji jedynym muzeum tego rodzaju w Niemczech. Znajduje się na drugim piętrze domu meblowego „Hoffmann-Möbel”. W przemysłowej aranżacji prezentowane są tu zabytkowe samochody, motory, motorowery, silniki i inne przedmioty, które są na wyciągnięcie ręki jak w zwykłym salonie samochodowym. Kolekcja obejmuje około 100 eksponatów. W niszach urządzono pokazowe warsztaty i strefy przygód związane z tematem oldtimerów. Automobilowe cacka mają swoją historię, a więc proszę wsiadać, drzwi zamykać i poznać historię czterech kółek, niezależnie od tego, czy są Państwo fanami techniki, czy interesują się Państwo oldtimerami, jeżdżą sami motorem, czy też jesteście tu Państwo z wizytą w towarzystwie całej rodziny.

The Oldtimers' Museum

The Guben Oldtimers' Museum is the only museum of its kind in Germany. It is located on the second floor of the furniture store "Hoffmann-Möbel". In an industrial setting, antique cars, motor-bikes, mopeds, engines and other objects are on display here, just like in a regular car showroom. The collection comprises around 100 exhibits. In the niches, there are demonstration workshops and adventure zones related to the theme of oldtimers. These automobile treasures have a history of their own, so get in, close the door and experience the history of four wheels, regardless of whether you are a fan of technology, are interested in oldtimers, ride a motorbike yourself or are here for a visit with the whole family.

Klosterkirche

Guben

Die Klosterkirche verdankt ihren Namen einem Benediktinerinnen-Kloster, das im ersten Drittel des 13. Jahrhunderts entstand. Dieses Kloster wurde nach der Reformation aufgelöst. Die im neugotischen Stil gebaute Kirche wurde 1862 eingeweiht. Sie wurde vom Baumeister K. A. Flaminus geplant. Wie durch ein Wunder hat die Kirche die Zerstörung der Stadt 1945 überstanden. Die Klosterkirche ist bereits das dritte Gotteshaus an diesem Standort. Das erste wurde 1429 von Hussiten zerstört, das zweite wurde 1860 wegen Baufälligkeit abgerissen. Bis zum Zweiten Weltkrieg nutzte ausschließlich die Landbevölkerung die Klosterkirche.

Seit vielen Jahren bildet die Klosterkirche den christlichen und kirchenmusikalischen Mittelpunkt der Stadt Guben. Seit 2003 ist die Kirche nach jahrelanger Restaurierung wieder im vollen Glanz zu besichtigen. Besonders sehenswert sind die Glasfenster der Klosterkirche, die 1999 vom Berliner Künstler Helge Warme entworfen wurden. Thematische Grundlage für deren Gestaltung ist das evangelische Lied „Jesu, meine Freude“ der beiden Gubener Johann Frank (Text) und Johann Crüger (Melodie) von 1653.

Kirchstraße 2, 03172 Guben
Telefon 03561 431200 | www.kirche-guben.de

Kościół klasztorny

Kościół klasztorny zawdzięcza swoją nazwę klasztorowi benedyktynek, który został założony w pierwszym trzydziestoleciu XIII wieku. Po reformacji został rozwiązany. Kościół został zaprojektowany w stylu neogotyckim przez mistrza budowlanego K. A. Flaminiusa i w roku 1862 uroczyście otwarty. Cudem przetrwał zniszczenie miasta w 1945 r. Obecny kościół klasztorny jest już trzecią świątynią wzniesioną w tym miejscu. Pierwsza została zburzona przez husytów w 1429, a druga rozebrana w 1860 r. z powodu złego stanu technicznego. Do II wojny światowej kościół wykorzystywany był tylko przez ludność wiejską. Od wielu lat kościół stanowi w mieście centralny ośrodek życia religijnego i muzyki kościelnej. W 2003 r. kościół po wieloletniej renowacji odzyskał dawny blask. Warte zobaczenia są szczególnie witraże, które zostały zaprojektowane w 1999 r. przez berlińskiego artystę Helge Warmego. Głównym motywem dzieła jest pieśń ewangelicka „Jezu, ma radości” gubeńskich autorów, Johanna Franka (tekst) i Johanna Crügera (melodia) z roku 1653.

Cloister Church

The cloister church owes its name to the Benedictine cloister, which was founded in the first three decades of the 13th century. It was dissolved after the Reformation. The church was designed in Neo-Gothic style by a master builder K. A. Flaminus and officially inaugurated in 1862. It miraculously survived the destruction of the town in 1945. The present cloister church is already the third temple raised on this site. The first one was pulled down by the Hussites in 1429 and the second one was dismantled in 1860 due to poor technical condition. Until World War II the church was visited only by the rural population. For many years the church has been a major centre of religious life and sacred music in the town. In 2003, after many years of renovation, it regained its former splendour. Especially worth seeing are the stained glass windows, which were designed in 1999 by the Berlin artist Helge Warme. The main motif of the work is the Evangelical song “Jesu, my Joy” by Gubenese authors Johann Frank (lyrics) and Johann Crüger (melody) from 1653.

Kirche des guten Hirten

Guben

Die 1903 im Jugendstil errichtete Kirche wurde vom renommierten Berliner Architekturbüro Spalding und Grenander geplant. Sie ist das Gotteshaus der evangelisch-lutherischen Kirchengemeinde. Diese gründete sich 1836, als einige Handwerker sich zu lutherischen Gottesdiensten trafen. Zur Gemeinde gehörte der Hutmachermeister Carl Gottlob Wilke, dessen Sohn, Friedrich Wilke, stiftete der Gemeinde den Neubau der Kirche. Bemerkenswert sind die drei Fenster der ehemaligen Familienloge Wilke, die Messingbeschläge an Altar und Kanzel sowie die Kron- und Wandleuchter der Kirche. In den 1980-er Jahren ist die Kirche grundlegend renoviert worden und erhielt im Altarbereich farbige Glasfenster, die heute den optischen Bezugspunkt bilden.

In unmittelbarer Nachbarschaft der Jugendstilkirche befindet sich das historische Torhaus in Klinkerbauweise. Das Torhaus diente als Pförtnerhaus der Villa Wilke, die 1945 im Zuge des Krieges stark zerstört und später abgetragen wurde. Die ursprüngliche Villa war ein großbürgerliches Anwesen, das die herausragende Rolle der Industriellenfamilie Wilke in Guben widerspiegelte.

Straupitzstraße 1, 03172 Guben
Telefon 03561 431632 | www.selk-guben.de

Kościół pw. Dobrego Pasterza

Wzniesiony w 1903 roku w stylu secesji kościół został zaprojektowany przez renomowaną berlińską pracownię architektoniczną Spalding und Grenander. Świątynia należy do parafii ewangelicko-luterańskiej, która została założona w roku 1836, gdy niektórzy rzemieślnicy zaczęli spotykać się na luterańskich mszach świętych. Do parafii należał również mistrz kapelusznictwa Carl Gottlob Wilke. Jego syn, Friedrich Wilke, ufundował parafii budynek nowego kościoła. Na uwagę zasługują trzy okna dawnej loży rodziny Wilke, mosiężne okucia na ołtarzu i ambonie oraz żyrandole i kinkiety. W latach 80. XX wieku kościół został gruntownie odnowiony. Przy ołtarzu pojawiły się kolorowe witraże, które stanowią obecnie optyczny punkt odniesienia.

W bezpośrednim sąsiedztwie secesyjnego kościoła znajduje się zabytkowy, zbudowany z cegły klinkierowej budynek bramny. Służył on jako stróżówka willi Wilkego, która została podczas wojny w 1945 roku mocno zniszczona i później rozebrana. Willa była pierwotnie dużą posiadłością mieszczańską, dającą świadectwo wybitnej roli rodziny przemysłowca Wilkego w Guben.

Church of the Good Shepherd

Raised in 1903 in the Art Nouveau style, the church had been designed by the Berlin-based reputable architectural firm, Spalding und Grenander. The temple belongs to the Evangelical-Lutheran parish, which was founded in 1836, when some craftsmen started to meet for Lutheran church services. Master hatter Carl Gottlob Wilke also belonged to the parish. His son, Friedrich Wilke, funded the parish with the building of a new church. Noteworthy are the three windows of the former Wilke family lodge, the brass fittings on the altar and pulpit as well as the chandeliers and the wall lamps. In the 1980s the church was thoroughly renovated. Coloured stained glass windows appeared at the altar being now an optic reference point. In the immediate vicinity of the Art Nouveau church there is a historic Gate House made of clinker bricks. It served as a gatehouse for the Wilke Villa, which was severely damaged during the war in 1945 and later dismantled. The villa was originally a large middle-class residence, bearing witness to the prominent role played by the family of the industrialist Wilke in Guben.

Postmeilensäule

Guben

An der Achse zwischen Guben und Gubin, der Frankfurter Straße befinden sich die Egelneißer- und die Postmeilensäule. Kursächsischen Postsäulen, wurden an den Land- und Poststraßen und vor den Toren der Städte aufgestellt. Die Gubener Postsäule ist etwa 4,50 m hoch und an zwei Seiten beschriftet. Besonders auffallend ist das farbige Wappen im oberen Teil der Säule. Es ist das kursächsische und polnisch-litauische Wappen, welches die Herrschaft des Starken als Kurfürst von Sachsen und König von Polen symbolisiert. Darunter befinden sich auf blauem Grund seine Initialen AR (Augustus Rex). Über dem Wappen ist die goldene Kurfürstenkrone dargestellt, unterhalb sind die Fahrstrecken zu sehen. Die Säule steht direkt an der Egelneißer- und dem begleitenden Weg mit dem malerischen Namen „Poetensteig“, ein grüner Ort inmitten der Stadt, welcher zum Verweilen und Erholen vom Alltagsstress einlädt. Einer der beliebtesten Fernradwanderwege, der Oder-Neiße-Radweg, führt hier entlang.

Pocztowy słup milowy

Na głównej osi łączącej Guben i Gubin, przy ulicy Frankfurter Straße, nad kanałem Nysy Egelneiße znajduje się pocztowy słup milowy. Słupy milowe poczty saskiej stawiane były przy drogach i szlakach pocztowych oraz przed bramami miast. Słup milowy w Guben ma około 4,50 m wysokości i umieszczone są na nim po dwóch stronach inskrypcje. Charakterystyczny jest barwny herb umieszczony w górnej części kolumny. Jest to godło Saksonii i Rzeczypospolitej Obojga Narodów, symbolizujące władzę Augusta Mocnego jako elektora saskiego i króla Polski. Poniżej, na niebieskim tle widoczne są jego inicjały AR (Augustus Rex). Nad godłem umieszczona jest złota korona królewska, a poniżej wymienione są odcinki trasy. Słup stoi bezpośrednio przy kanale Egelneiße i położonej wzdłuż niego drodze o malowniczej nazwie „Poetensteig” („Kładka Poetów”). Jest to oaza zieleni w centrum miasta, zapraszająca na chwilkę odpoczynku od codziennego stresu. Przebiega tu także jedna z ulubionych tras rowerowych – Szlak Odra-Nysa.

Postal milepost

On the main axis connecting Guben and Gubin, in Frankfurter Straße, above the Neisse canal Egelneiße there is a postal milepost. The mileposts of the Saxon postal service were erected on roads and postal routes as well as in front of town gates. The milepost in Guben is about 4.50 m high and bears inscriptions on both sides. The colourful coat of arms at the top of the column is distinctive. This is the emblem of Saxony and the Polish-Lithuanian Commonwealth, symbolising the power of Augustus the Strong as Elector of Saxony and King of Poland. Below, on a blue background, are his initials AR (Augustus Rex). Above the emblem there is a golden royal crown, and below it the route sections are listed. The post stands directly next to the Egelneiße Canal and the road alongside it with the picturesque name “Poetensteig” (“Poets’ Bridge”). It is an oasis of green in the town centre, inviting visitors to take a break from the stress of everyday life. One of the most popular cycling routes, the Oder-Neisse Route, also runs through here.

Stadtpark

Guben

Guben hat viele grüne Oasen zu bieten, eine davon ist der Gubener Stadtpark. Er befindet sich zwischen der Altstadt sowie den jüngeren Wohngebieten an der Sprucker Straße und ist mit einer Fläche von rund 12 Hektar der größte Park in Guben. Der Stadtpark entstand 1972 durch den freiwilligen Einsatz von über 1.000 Bürger der damaligen Wilhelm-Pieck-Stadt Guben. Er bietet neben einem Teich mit einer Vielzahl von Wasservögeln einen alten Baumbestand und verschiedene Sichtachsen.

Bei einem Spaziergang durch den Park kann man 11 Steinplastiken entdecken, welche ein Geschenk an die Stadt Guben anlässlich des Weltfriedenstag 1985 waren. Die Plastiken entstanden auf dem VI. Bildhauersymposium unter Leitung von Jürgen von Woyski. Die aus sieben damaligen sozialistischen Ländern stammenden neun Künstler und eine Künstlerin gestalteten die Kunstwerke zum Thema „Erlebte Freundschaft“ auf ganz individuelle Weise. Im Rahmen des Europark-Projektes ist eine umfassende Erneuerung der Wege und Vogelvolieren geplant um diesen Park als Erholungsort zu erhalten.

Stadtpark Guben
Sprucker Straße | Parkplatz Bethanienstraße

Park Miejski

Guben ma wiele zielonych oaz do zaoferowania. Jedną z nich jest Park Miejski, położony pomiędzy Starym Miastem i nowymi dzielnicami przy ulicy Sprucker Straße. Ten 12-hektarowy park jest największym w Guben. Park Miejski powstał w roku 1972 w ramach czynu społecznego ponad 1.000 mieszkańców dawnego Guben – miasta Wilhelma Piecka. Oprócz stawu z różnym ptactwem wodnym park oferuje starodrzew i różne osie widokowe. Podczas spaceru po parku można odkryć 11 kamiennych rzeźb, które były prezentem dla miasta Guben z okazji Światowego Dnia Pokoju w roku 1985. Rzeźby zostały wykonane na VI Sympozjum Rzeźbiarzy pod kierunkiem Jürgena von Woyskiego. Pochodzący z ówczesnych krajów socjalistycznych artyści i jedna artystka wykonali swoje indywidualne dzieła na temat „żywej przyjaźni”. W ramach projektu „Europark” zaplanowana jest gruntowna renowacja alei parkowych i wolier dla ptaków, aby zachować park jako miejsce wypoczynku.

Town Park

Guben has many green oases to offer. One of them is the Town Park, located between the old town and the new districts on Sprucker Straße. This 12-hectare park is the largest in Guben. The Town Park was created in 1972 as a community action by more than 1,000 citizens of the former Guben- the town of Wilhelm Pieck. In addition to a pond with a variety of waterfowl, the park offers an old-growth forest and various viewing axes. On a walk through the park you can discover 11 stone sculptures, which were a present to the town of Guben on the occasion of the World Peace Day in 1985. The sculptures were made for the 6th Symposium of Sculptors under the direction of Jürgen von Woyski. Originating from the socialist countries of the time, the artists and one female artist produced their individual works on the theme of "living friendship". As part of the "Europark" project, a major renovation of the park avenues and bird aviaries is planned to preserve the park as a place of recreation.

Wilhelm-Pieck-Denkmal

Guben

Im Quartier Reichenbacher Berg, einem jüngeren Gubener Stadtteil, in der Klaus-Herrmann-Straße findet sich das Wilhelm-Pieck-Denkmal. Ab 1961 trug die Stadt im Gedenken an Wilhelm Pieck, den ersten und einzigen Staatspräsidenten der DDR, den amtlichen Ortsnamen Wilhelm-Pieck-Stadt Guben. Die Stadtverordnetenversammlung fasste 1990 den Beschluss, den Beinamen wieder zu streichen. Das Denkmal wurde 1976 zu Ehren des ersten Präsidenten der DDR aufgestellt. Das denkmalgeschützte Wilhelm-Pieck-Monument besteht aus drei verbundenen Stahlbetonstelen mit darauf angebrachten Bronzeplatten. Sie zeigen unter anderem ein Porträt Piecks und dessen Lebensdaten sowie Darstellungen seines Lebensweges.

Im gleichen Stadtgebiet unweit des Denkmals findet sich der Kletterfelsen, nach welchem der Park benannt ist. Im Zuge des Stadtentwicklungskonzeptes kam es zu mehreren Rückbaumaßnahmen im Stadtgebiet, aus den vorhandenen Abrissplatten konnte der künstliche Kletterfelsen errichtet werden. Er hat eine Höhe von 16 Metern und kann über 15 Kletterrouten verschiedener Schwierigkeitsgrade bestiegen werden.

Wilhelm-Pieck-Denkmal, Guben
Ecke Klaus-Herrmann-Straße | Johann-Crüger-Straße

Park am Kletterfelsen, Guben
Hugo-Jentsch-Straße | Karl-Gander-Straße

Pomnik Wilhelma Piecka

W dzielnicy Reichenbacher Berg, jednej z młodszych części miasta Guben, przy ulicy Klaus-Herrmann-Straße znajduje się pomnik Wilhelma Piecka. Od roku 1961 w oficjalnej nazwie miasta występował pierwszy i jedyny prezydent NRD, Wilhelm Pieck, tak że Guben nazywało się Wilhelm-Pieck-Stadt Guben. Rada Miasta podjęła w roku 1990 uchwałę o skreśleniu z nazwy tego przydomku. Pomnik upamiętniający pierwszego prezydenta NRD stanął w roku 1976. Znajdujący się pod ochroną konserwatorską monument Wilhelma Piecka składa się z trzech połączonych ze sobą steli z betonu zbrojonego i przymocowanych do nich płyt z brązu. Na płytach widnieje między innymi portret Piecka i daty oraz sceny z jego życia.

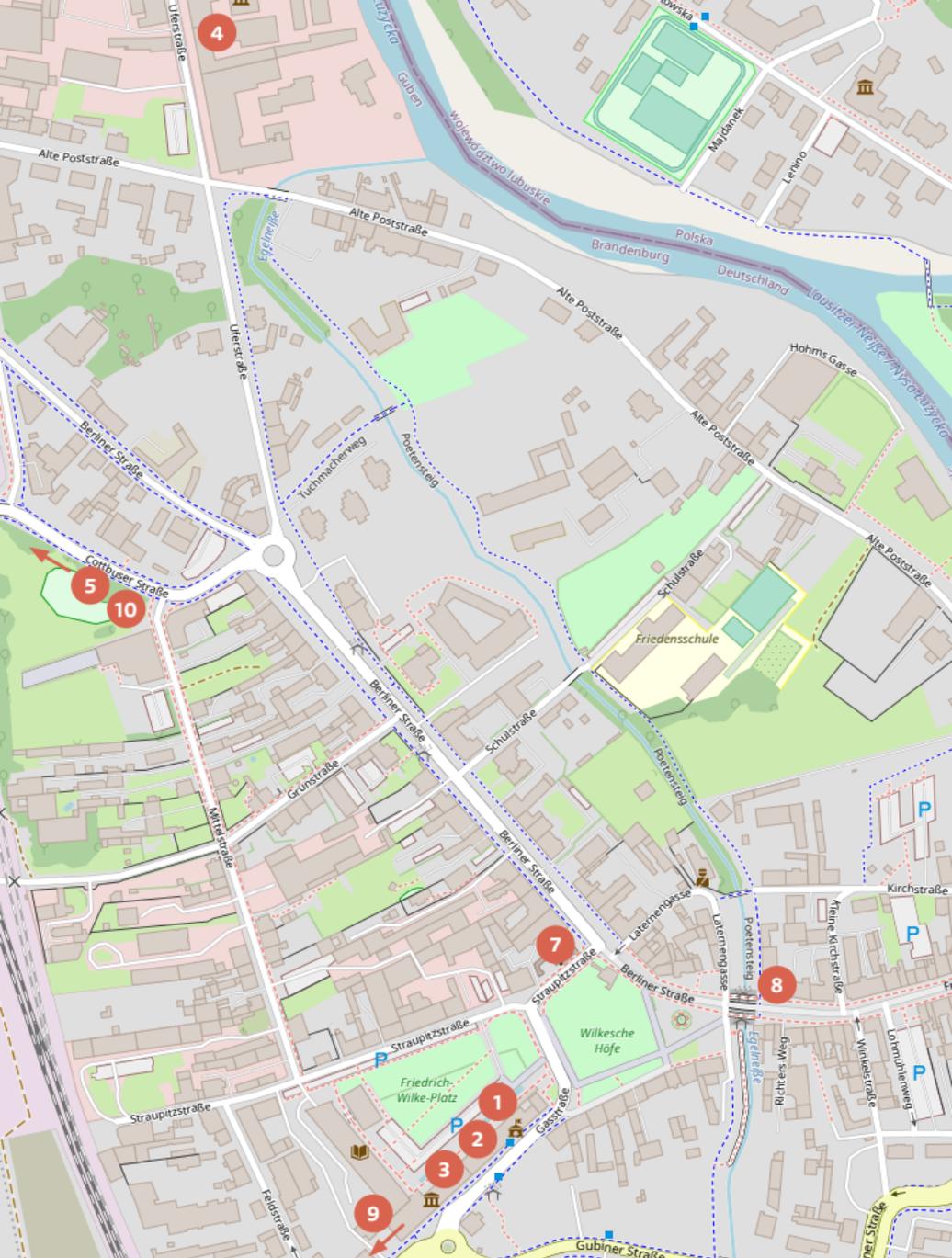
W tej samej dzielnicy miasta, niedaleko pomnika, znajduje się ścianka wspinaczkowa, od której nazwę wziął park. W toku realizacji koncepcji rozwoju miasta przeprowadzono wiele prac rozbiórkowych, w wyniku których pozyskano wielkie płyty i wykonano z nich ściankę wspinaczkową. Ma ona wysokość 16 metrów i oferuje ponad 15 tras wejścia o różnych stopniach trudności.

Wilhelm Pieck Monument

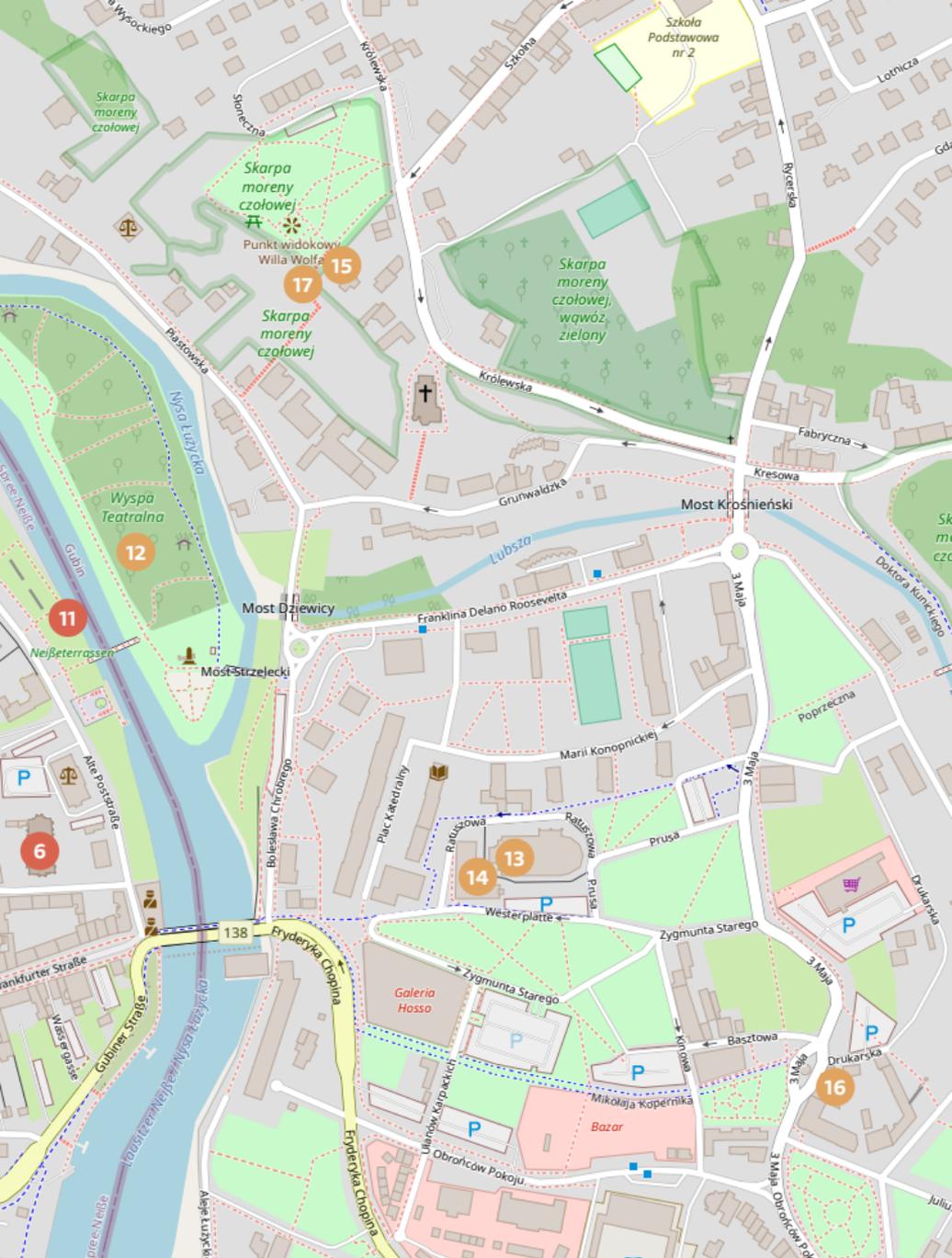
In the district of Reichenbacher Berg, one of the younger parts of the town of Guben, in the Klaus-Herrmann-Straße, there is a monument to Wilhelm Pieck. From 1961 the first and only president of the GDR, Wilhelm Pieck, appeared in the official name of the town, so that Guben was called Wilhelm-Pieck-Stadt Guben. The City Council passed a resolution in 1990 to remove the initials from the name. A memorial to the first president of the German Democratic Republic was erected in 1976. The monument to Wilhelm Pieck, which is under curatorial protection, consists of three interconnected stelae of reinforced concrete with bronze plates attached to them. The plates show, among other things, Pieck's portrait and dates and scenes from his life.

In the same district of the town, not far from the monument, there is a climbing wall from which the park takes its name. In the course of the town's development concept, a lot of demolition work was carried out, as a result of which large slabs were obtained and the climbing wall was made from them. It is 16 metres high and offers more than 15 climbing routes with different levels of difficulty.

1	Rathaus und Friedrich-Wilke-Platz
Ratusz i plac Friedricha Wilkego / The Town Hall and The Friedrich Wilke Square	S. 6-7
2	Stadt- und Industriemuseum
Muzeum Miasta i Przemysłu / The Town and Industry Museum	S. 8-9
3	Gubener Tuche und Chemiefasern
Gubeńskie sukna i włókna chemiczne / Guben cloth and chemical fibres	S. 10-11
4	Plastinarium Guben
Plastinarium Guben / Plastinarium Guben	S. 12-13
5	Oldtimermuseum
Muzeum Oldtimerów / The Oldtimers' Museum	S. 14-15
6	Klosterkirche
Kościół klasztorny / Cloister Church	S. 16-17
7	Kirche des guten Hirten
Kościół pw. Dobrego Pasterza / Church of the Good Shepherd	S. 18-19
8	Postmeilensäule
Pocztowy słup milowy / Postal milepost	S. 20-21
9	Stadtpark
Park Miejski / Town Park	S. 22-23

10	Wilhelm-Pieck-Denkmal
Pomnik Wilhelma Piecka / Wilhelm Pieck Monument	S. 24 – 25
11	An der Neiße
Tereny nad Nysą / Areas along the Neisse	S. 28 – 29
12	Theaterinsel
Wyspa Teatralna / Theatre Island	S. 30 – 31
13	Stadt- und Hauptkirche
Kościół farny / Main Parish Church	S. 32 – 33
14	Rathaus
Ratusz / Town Hall	S. 34 – 35
15	Villa Wolf
Willa Wolfa / Villa Wolf	S. 36 – 37
16	Stadtbesetzung
Fortyfikacje miejskie / Town fortifications	S. 38 – 39
17	Große Himmelsleiter
Wielka Drabina do Nieba / The Great Ladder to Heaven	S. 40 – 41

An der Neiße

Guben

Die Neiße fließt als blaues Band durch die Doppelstadt Guben-Gubin. Die große Hauptbrücke ist die Verkehrsverbindung und gleichzeitig Staustufe der Neiße. Ein modernes Wehr reguliert den Wasserfluss, ein Kraftwerk auf Gubiner Seite nutzt die Energie des Wassers. Nördlich des Wehres am Gubener Neißeufer befand sich einst das riesige Fabrikgelände der größten Gubener Tuchfabrik, heute befinden sich hier die Neißeterrassen und dienen im Stadtzentrum als Erholungsgebiet für Gäste und Einheimische. Der freie Blick auf die Nachbarstadt lädt zum Verweilen und Genießen ein.

Eine Fußgängerbrücke ermöglicht eine direkte Verbindung zwischen den Gubener Neiße-terrassen und der Gubiner Theaterinsel und lädt zu einem Spaziergang über die Insel zur historischen Altstadt in Gubin ein. Die Neiße als Grenzfluss ist Vergangenheit, der Fluss ist ein erlebbares, verbindendes Element im deutsch-polnischen Stadtbild. Südlich des Wehres breitet sich die gestaute Neiße wie ein See aus. Das gestaltete Ufer mit Sportgeräten und Sitzgelegenheiten lockt zum Verweilen auf Gubener Seite. Steg- und Slipanlagen in Guben und Gubin eröffnen Perspektiven zur Nutzung der Neiße als Erholungs- und Erlebnisraum und laden Wassersportler zum Rudern oder Paddeln ein.

Tereny nad Nysą

P Nysa przepływa niczym błękitna wstęga przez dwumiasto Guben-Gubin. Główny most na Nysie stanowi główne połączenie komunikacyjne i jest jednocześnie stopniem wodnym na Nysie. Nowoczesny jaz reguluje przepływ wody, a elektrownia po stronie Gubina wykorzystuje energię wodną. Po północnej stronie jazu, na brzegach Nysy po stronie Guben, znajdował się dawniej potężny budynek największej fabryki włókienniczej w Guben. Dzisiaj terasy nad Nysą służą jako tereny rekreacyjne w centrum miasta dla gości i mieszkańców. Niezakłócony widok na sąsiednie miasto zaprasza do chwili odpoczynku i wytchnienia. Most dla pieszych umożliwia bezpośrednie połączenie pomiędzy nabrzeżem Nysy w Guben i Wyspą Teatralną w Gubinie, zachęcając do spaceru przez wyspę na zabytkową gubińską starówkę. Nysa jako rzeka graniczna należy do przeszłości. Dzisiaj rzeka jest atrakcyjnym polsko-niemieckim łącznikiem w pejzażu miasta. Na południe od jazu spiętrzona Nysa rozlewa się niczym jezioro. Zagospodarowany brzeg ze sprzętem sportowym i siedziskami zachęca do chwili odpoczynku po stronie Guben. Pomosty i pochylnie w Guben i Gubinie stwarzają nową perspektywę wykorzystania Nysy do celów rekreacji i odpoczynku oraz zapraszają amatorów sportów wodnych do popływania łodzią lub kajakiem.

Areas along the Neisse

A The Neisse flows like a blue ribbon through the twin-city Guben-Gubin. The main bridge over the Neisse is the main transport link and is at the same time the barrage dam on the Neisse. A modern weir regulates the flow of the water, and a power station on the Gubin side uses hydropower. On the northern side of the weir, on the banks of the Neisse River on the Guben side, there used to be a massive building of the largest textile factory in Guben. Today the terraces on the Neisse serve as recreational areas in the town centre for visitors and residents. The undisturbed view of the neighbouring town invites you to relax and take a break. A pedestrian bridge provides a direct link between the Neisse riverbank in Guben and the Theatre Island in Gubin, inviting you to take a stroll across the island to Gubin's historic Old Town. The Neisse as a border river belongs to the past. Today the river is an attractive German-Polish link in the town landscape. South of the weir, the dammed-up Neisse spills out like a lake. The well-developed riverbank with sports equipment and sitting areas is an invitation to take a rest on the Guben side. The piers and ramps in Guben and Gubin open up new perspectives for the use of the Neisse for recreation and relaxation and invite water sport enthusiasts to take a boat or canoe trip.

Theaterinsel

Gubin

Die polnische Insel, zwischen den Städten Guben und Gubin im Flusslauf der Neiße gelegen, kann man von beiden Städten erreichen. Auf der Insel stand ein Theater, welches 1874 eröffnet wurde. Obwohl das Theater wie durch ein Wunder den Zweiten Weltkrieg fast unbeschadet überstand, fiel es 1945 Brandstiftern zum Opfer. An historischer Stelle findet man heute das neu errichtete Eingangsportal, auf dem sich originale Säulenreste des ehemaligen Theaters befinden. Ein kleines Denkmal für Goethes Muse Corona Schröter, die 1751 in Guben geboren wurde, zierte den Theaterpark. Ein Teil des Denkmals steht noch heute, doch die Büste gilt als verschollen. Die Neißeinsel ist ein Park für Fußgänger und Radfahrer geworden, mit gepflegten Anlagen, Sitzgelegenheiten und einem Kinderspielplatz im Schatten alter Bäume. Am Wegesrand findet man eine vergrößerte Holznachbildung des Goldfisches von Vetttersfelde. Das Original ist ein Teil des 1882 in Vetttersfelde unweit von Guben gefundenen skythischen Goldschatzes, der sich heute in einem Berliner Museum befindet.

Wyspa Teatralna

Na polską wyspę, położoną w nurcie rzeki Nysy pomiędzy miastami Guben i Gubin można dotrzeć od strony obu miast. Na wyspie znajdował się teatr, otwarty w roku 1874. Chociaż teatr cudem prawie bez zniszczeń przetrwał II wojnę światową, padł ofiarą podpalaczy w roku 1945. W historycznym miejscu znajduje się dziś ponownie odbudowany portal, na którym znajdują się oryginalne pozostałości kolumn dawnego teatru. Park teatralny ozdobił mały pomnik muzy Goethego, Corony Schröter, która urodziła się w Guben w 1751 roku. Część pomnika stoi do dziś, jednak popiersie zaginęło. Wyspa na Nysie stała się parkiem dla pieszych i rowerzystów, z zadbanym wyposażeniem, siedziskami i placem zabaw w cieniu starych drzew. Na skraju drogi można zobaczyć powiększoną drewnianą replikę Złotej Ryby z Witaszkowa. Oryginał należał do odnalezionego niedaleko Guben w Witaszkowie (Vettersfelde) w 1882 roku złotego skarbu scytyjskiego, który obecnie znajduje się w jednym z berlińskich muzeów.

Theatre Island

The Polish island situated on the Neisse between the towns of Guben and Gubin can be reached from both towns. The island was home to a theatre, which opened in 1874. Although the theatre miraculously survived the Second World War almost unscathed, it fell victim to arsonists in 1945. Today, the historic site features a rebuilt portal with the original remains of the former theatre's columns. The theatre park was decorated with a small statue of Goethe's muse, Corona Schröter, who was born in Guben in 1751. Part of the statue still stands today, but the bust has disappeared. The island on the Neisse has become a park for pedestrians and cyclists, with well-kept facilities, seatings and a playground in the shade of old trees. At the edge of the road you can see an enlarged wooden replica of the Golden Fish from Witaszkowo. The original belonged to a Scythian gold treasure found near Guben in Witaszkowo (Vettersfelde) in 1882, which currently resides in one of the Berlin museums.

Stadt- und Hauptkirche

Gubin

Zu den imposantesten Bauwerken von Gubin gehört das Gebäude der Gubener Stadt- und Hauptkirche. Diese spätgotische Stadtkirche wurde 1294 erstmals urkundlich erwähnt. Von 1508 bis 1557 erhielt der spätgotische Bau seine endgültige äußere Gestalt. Seitdem sie im Februar 1945 komplett ausbrannte, steht sie als Ruine und gleichzeitig als Mahnmal gegen Krieg und Zerstörung in der historischen Altstadt von Gubin. Eine Gubiner Stiftung und ein Gubener Förderverein engagieren sich für den Wiederaufbau der Kirche als deutsch-polnisches Begegnungszentrum, um interkulturelle Beziehungen zu stärken. 2007 wurde in deutsch-polnischer Zusammenarbeit eine neue Turmhaube auf den Kirchturm gesetzt, später dann eine neue Wetterfahne. Eine Hochzeit wurde in der Ruine schon gefeiert und ein großes Orgelkonzert gegeben. Perspektivisch ist auch der Aufbau des Kirchenschiffes geplant.

Westerplatte 8, 66-620 Gubin

Kościół farny

Do najbardziej okazałych budowli Gubina należy bez wątpienia kościół farny. Ta późnogotycka świątynia była po raz pierwszy wzmiankowana w źródłach historycznych w roku 1294 roku. W latach od 1508 do 1557 późnogotycka bryła kościoła nabrała ostatecznego wyglądu. Od lutego 1945 roku, kiedy kościół kompletnie spłonął, ruiny kościoła stoją na zabytkowym Starym Mieście Gubina, stanowiąc jednocześnie pomnik i przestrogę przed wojną i zniszczeniem. Fundacja z Gubina i stowarzyszenie z Guben angażują się na rzecz odbudowy kościoła jako polsko-niemieckiego Centrum Spotkań, aby wzmocnić międzykulturowe relacje. W roku 2007 w ramach współpracy polsko-niemieckiej nałożono nowy hełm na wieżę kościelną, a później nowy wiatrowskaz. W ruinach świętowano już zawarcie małżeństwa i odbył się tam duży koncert organowy. W perspektywie zaplanowana jest odbudowa nawy głównej kościoła.

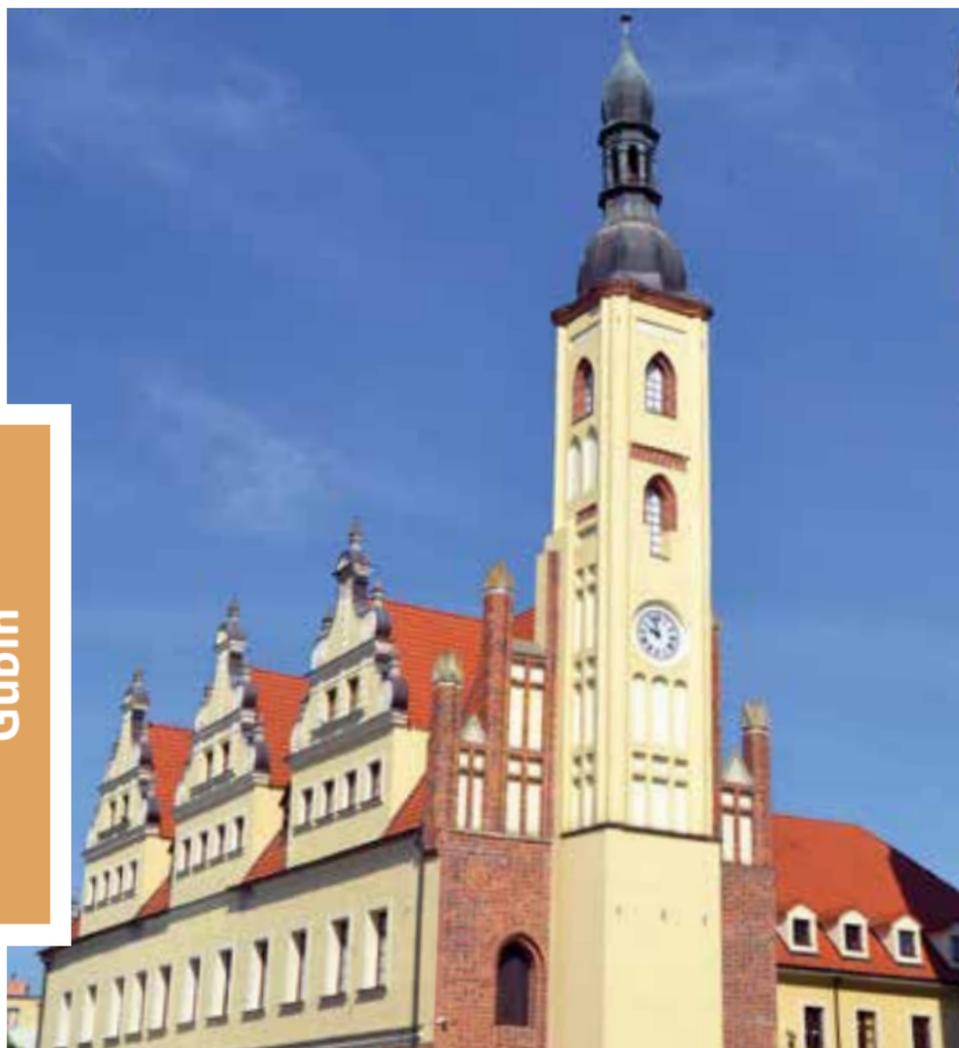
Main Parish Church

One of the most impressive buildings in Gubin is undoubtedly the Main Parish Church. This late gothic church was first mentioned in historical sources in 1294. Between 1508 and 1557, the late gothic structure of the church took on its final appearance. Since February 1945, when the church burned down completely, the ruins of the church have been standing in the historic old town of Gubin serving both as a monument and warning against war and destruction. The Gubin Foundation and the Guben association are both involved in rebuilding the church as a German-Polish meeting centre to strengthen intercultural relations. In 2007, as part of German-Polish cooperation, a new helmet was put on the church tower, followed by a new weathervane. The marriage has already been celebrated in the ruins and a large organ concert has taken place there. The reconstruction of the main nave of the church is planned in the future.

Rathaus

Gubin

Östlich der Stadt- und Hauptkirche befindet sich das ehemalige Gubener Rathaus. Schon im 13. Jahrhundert erhielt die Stadt Guben das Recht, ein Rathaus zu erbauen, welches als sichtbares Zeichen eines selbstständigen Gemeinwesens anzusehen ist. 1502 entstand das Rathaus aus einem gotischen Vorgängerbau und ca. 1672 wurde es im Stil der Spätrenaissance umgebaut. Hier kamen die drei heute noch vorhandenen Giebel dazu. Der Zweite Weltkrieg hat auch das Rathaus nicht verschont. Das Gebäude wurde sehr stark beschädigt. Der Wiederaufbau dauerte fast 10 Jahre. Seit 1986 befinden sich hier die Stadt- und Gemeindebibliothek und das Gubiner Kulturhaus mit Veranstaltungssaal. Bereits 1924 wurde im Erdgeschoss des Gebäudes, auch auf Wunsch vieler Gubener, eine Gaststätte eröffnet. In den Gewölberäumen des Ratskellers ist auch heute wieder eine Gaststätte, die zu regionaler polnischer Kost einlädt.

Westerplatte 14, 66-620 Gubin

Ratusz

Po wschodniej stronie fary znajduje się dawny ratusz gubeński. Miasto Guben już w XIII wieku otrzymało prawo zbudowania ratusza jako widocznego symbolu samodzielnej wspólnoty. Ratusz zbudowano w roku 1502 na fundamentach poprzedniej gotyckiej budowli, a około roku 1672 przebudowano w stylu późnorennesansowym. To wówczas pojawiły się zachowane do dziś trzy ściany szczytowe. II wojna światowa nie oszczędziła ratusza. Budynek został mocno uszkodzony, a jego odbudowa trwała prawie 10 lat. Od 1986 roku znajduje się tutaj Miejska Biblioteka Publiczna i Dom Kultury z salą widowiskową. Już w roku 1924 na parterze budynku otwarto zgodnie z życzeniem wielu mieszkańców, restaurację. W pomieszczeniach ratuszowej piwnicy ze sklepieniami ponownie funkcjonuje dziś restauracja, która zaprasza na dania z regionalnej kuchni polskiej.

Town Hall

On the eastern side of the Parish Church you will find the former Guben town hall. As early in the 13th century the town of Guben was granted the right to build a town hall as a visible symbol of its independent community. The Town Hall was built in 1502 on the foundations of a previous Gothic building and rebuilt in the late Renaissance style around 1672. It was then that the three gable walls, which have survived to the present day, appeared. The Second World War did not spare the Town Hall. The building was heavily damaged and it took almost 10 years to rebuild it. Since 1986, there has been a Municipal Public Library and a Community Centre with an auditorium here. Already in 1924 a restaurant was opened on the ground floor of the building in accordance with the wishes of many residents. Today, the vaulted cellar of the Town Hall once again houses a restaurant which serves regional Polish cuisine.

Villa Wolf

Gubin

Der Gubener Tuchfabrikant Erich Wolf ließ 1927 vom berühmten Bauhausarchitekten Ludwig Mies van der Rohe ein innovatives Wohnhaus in den Gubener Bergen errichten. Das im Bauhausstil entworfene Landhaus steht am Anfang einer Reihe bemerkenswerter Bauentwürfe und gilt heute als Schlüsselwerk für das spätere Schaffen des Architekten. Das Gelände der einstigen Villa befindet sich auf einer Anhöhe parallel zum Neißeufer. Die Front des Hauses war nach Westen ausgerichtet. Von dort konnte und kann man einen weiten Blick auf das Flusstal genießen. Das Gebäude überdauerte 19 Jahre, bevor es am Ende des Zweiten Weltkriegs, als sich die Ostfront auf Berlin zubewegte, völlig zerstört wurde. Die Villa Wolf gilt als das erste moderne Werk von Mies van der Rohe. 2021 wurden die archäologischen Arbeiten in den Überresten der Villa aufgenommen. Bislang wurde ein Drittel des Kellergeschosses des Gebäudes ausgehoben. Die Funde sind bescheiden – von Wolfs beeindruckender Sammlung sind nur Porzellanfragmente, zerbrochene Figuren und Metalllöffel übrig geblieben. Historiker hoffen immer noch, dass die Villa wieder aufgebaut werden kann.

Królewska 3, 66-620 Gubin

Willa Wolfa

W roku 1927 gubeński fabrykant sukna Erich Wolf zlecił słynnemu architektowi bauhausu Ludwigowi Miesowi van der Rohe budowę innowacyjnego domu mieszkalnego na Wzgórzach Gubińskich. Zaprojektowany w stylu bauhausu dom dał początek słynnej serii projektów architektonicznych i uchodzi dziś za kluczowe dzieło dla późniejszej twórczości architekta. Dawna willa została zlokalizowana na wzgórzu równoległe do brzegu Nysy. Fronton domu był skierowany na zachód. Stamtąd można było i nadal można podziwiać daleki widok na dolinę Nysy. Budynek przetrwał 19 lat i został całkowicie zniszczony pod koniec II wojny światowej, gdy zbliżał się front wschodni. Willa Wolfa uchodzi za pierwsze modernistyczne dzieło Miesa van der Rohe. W roku 2021 przeprowadzono prace archeologiczne na działce z pozostałościami willi. Dotychczas odślonięto jedną trzecią piwnic budynku. Znaleźiska są skromne – z imponującej kolekcji porcelany Wolfa zostały tylko fragmenty, rozbite figurki i metalowe łyżeczki. Historycy mają nadzieję, że willa będzie mogła zostać odbudowana.

Villa Wolf

On the eastern side of the Parish Church you will find the former Guben town hall. As early in the 13th century the town of Guben was granted the right to build a town hall as a visible symbol of its independent community. The Town Hall was built in 1502 on the foundations of a previous Gothic building and rebuilt in the late Renaissance style around 1672. It was then that the three gable walls, which have survived to the present day, appeared. The Second World War did not spare the Town Hall. The building was heavily damaged and it took almost 10 years to rebuild it. Since 1986, there has been a Municipal Public Library and a Community Centre with an auditorium here. Already in 1924 a restaurant was opened on the ground floor of the building in accordance with the wishes of many residents. Today, the vaulted cellar of the Town Hall once again houses a restaurant which serves regional Polish cuisine.

Stadtbefestigung

Gubin

Einzelne Fragmente der einstigen mittelalterlichen Stadt Gubin sind auf der Gubiner Seite erhalten geblieben. Stadtmauern, Tore und Türme dienten zur Verteidigung der Stadt und ihrer Bürger. Die Tore finden sich noch heute als Symbol auf den Stadtwappen von Gubin und Gubin wieder. Der sogenannte Dicke Turm (des Werdertors) ist der einzige erhaltene Wehrturm und kann neben einzelnen Resten der Stadtmauer aus dem 15. und 16. Jahrhundert in Gubin besichtigt werden. Ein Teil der einstigen Stadtmauer wurde um 1900 als Zierde und zur Erinnerung an die alte Tradition durch Transportunternehmer Wilhelm Wilke ergänzt. Neben dem Werderturm befindet sich die Museumskammer, sie hat über 1.000 Ausstellungsstücke zum Thema Geschichte der Niederlausitz zu bieten, unter anderem das Holzziffernblatt der 1657 am Werderturm installierten Turmuhr. Auf Initiative des Vereins der „Freunde des Gubiner Landes“ wurden zwei Uhren nach historischem Vorbild installiert, eine auf der nördlichen und eine auf der südlichen Seite des Turmes.

3 Maja 13, 66-620 Gubin

Fortyfikacje miejskie

Pojedyncze fragmenty dawnego średniowiecznego miasta Guben zachowały się po stronie dzisiejszego Gubina – mury obronne, bramy i wieże służące do obrony miasta i jego mieszkańców. Bramy możemy znaleźć jako symbole jeszcze dziś na herbach Guben i Gubina. Tak zwana Gruba Wieża (Baszta Ostrowska) jest jedyną zachowaną wieżą obronną miasta i może być w Gubinie zwiedzana, podobnie jak inne pozostałości murów obronnych z XV i XVI wieku. Część dawnych murów obronnych została około roku 1900 uzupełniona przez przedsiębiorstwo transportowe Wilhelma Wilkego jako ozdoba i przypomnienie dawnej tradycji. Obok Baszty Ostrowskiej znajduje się Izba Muzealna, oferująca ponad 1.000 eksponatów poświęconych Dolnym Łużycom, między innymi drewniany cyferblat zainstalowanego w roku 1657 na wieży Bramy Ostrowskiej zegara. Z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Gubińskiej zainstalowano zgodnie z historycznym wzorcem dwa zegary, jeden na północnej i jeden na południowej stronie Baszty.

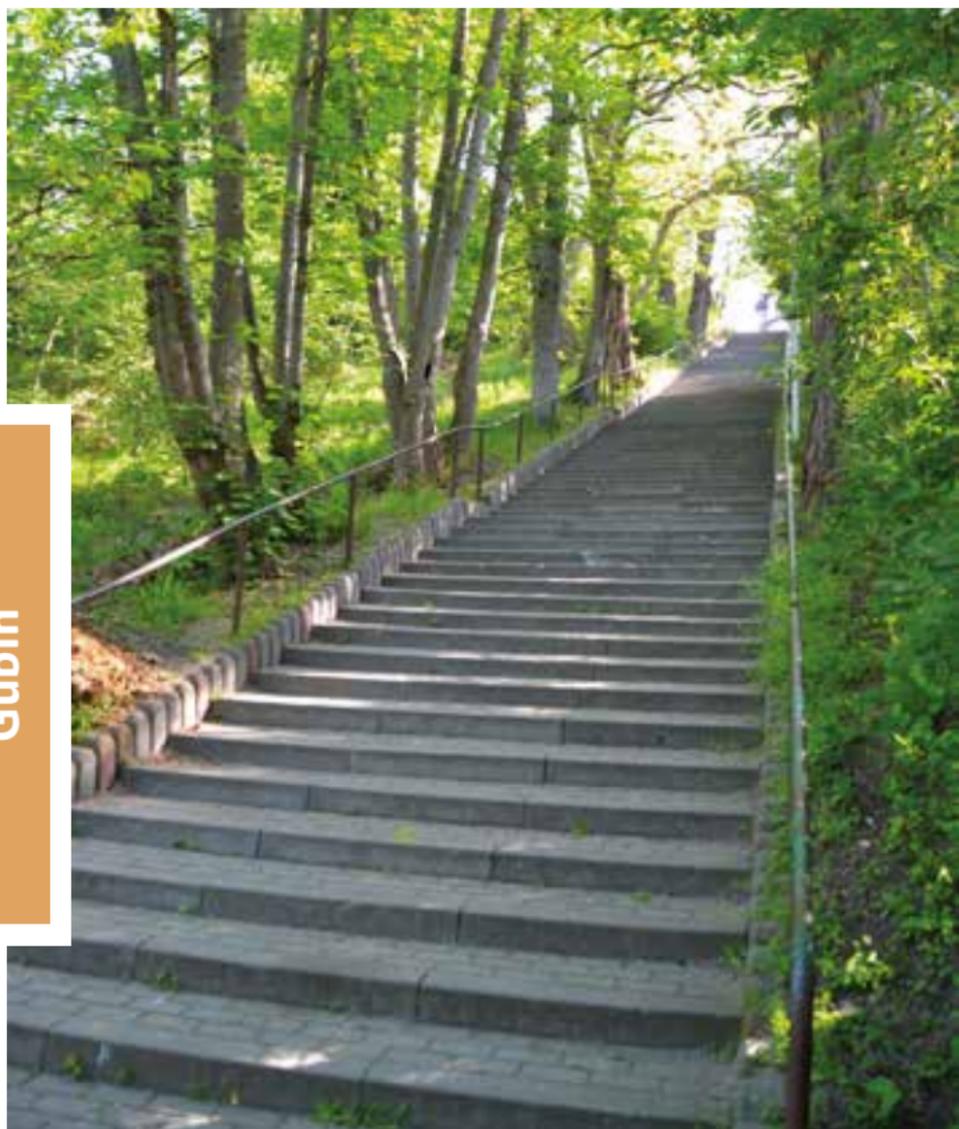
Town fortifications

Single fragments of the former medieval town of Guben have survived on the side of present-day Gubin - defensive walls, gates and towers used to defend the town and its residents. The gates can still be found as symbols on the coats of arms of Guben and Gubin today. The so-called Thick Tower (Ostrów Gate) is the only preserved defensive tower in the town and can be visited in Gubin, just like other remains of the defensive walls from the 15th and 16th centuries. Part of the former defensive walls were completed around 1900 by Wilhelm Wilke's transport company as a decoration and reminder of the old tradition. Next to Ostrów Gate there is a museum chamber with more than 1,000 exhibits dedicated to Lower Lusatia, including, among other things, a wooden face of the clock installed in 1657 in the tower of Ostrów Gate. On the initiative of the Association of Friends of Gubin Region, two clocks were installed in accordance with the historical model, one on the northern and one on the southern side of the Tower.

Große Himmelsleiter

Gubin

1907 erfüllte sich ein lang gehegter Wunsch der Bewohner der Neißestadt. Es wurde eine Verbindung vom Neißeufer zum höher gelegenen Teil der Stadt geschaffen. Dadurch gab es eine direkte Verbindung zum Gubener Bahnhof. Heute fehlt dieser Verbindung die damalige Achenbachbrücke über die Neiße. Da die Treppe sehr hoch und steil ist, hatte der Volksmund für diese Verbindung schnell einen Namen, die „Große Himmelsleiter“. Der Fußweg über den Hang, in Form der Großen Himmelsleiter, hat 17 Absätze zum Verweilen und Luft tanken sowie 138 Stufen. Diese kann als Startpunkt zu einem Spaziergang zur Villa Wolf oder in die Gubiner Berge dienen, von denen man einen faszinierenden Ausblick über die Städte Guben und Gubin hat.

Treppenaufstieg hinter dem Gebäude der Stadtverwaltung Gubin, Piastowska 24, 66-620 Gubin

Wielka Drabina do Nieba

W 1907 roku spełniło się długo wyczekiwane życzenie mieszkańców miasta nad Nysą. Utworzono mianowicie połączenie z nabrzeża Nysy do wyżej położonej części miasta. Dzięki temu powstało też bezpośrednie połączenie z dworcem kolejowym w Guben. Dzisiaj brakuje tego dawnego połączenia Mostu Achenbacha nad Nysą. Ponieważ schody były bardzo wysokie i strome, mieszkańcy szybko nazwali je „Wielką Drabiną do Nieba”. Droga przez zbocze w formie Wielkiej Drabiny do Nieba ma 17 podestów, na których można odpocząć i nabrać sił, oraz 138 stopni. Schody mogą stanowić punkt wyjścia dla spaceru do Willi Wolfa lub na Wzgórza Gubińskie, skąd rozpościera się fascynujący widok na Guben i Gubin.

The Great Ladder to Heaven

In 1907 a long-awaited wish of the residents of the town on the Neisse River came true. A connection was established from the Neisse waterfront to the upper part of the town. This also provided a direct link to the railway station in Guben. Today the former connection of the Achenbach Bridge over the Neisse is missing. As the stairway was very high and steep, the locals quickly nicknamed it “The Great Ladder to Heaven”. The path across the slope in the form of the Great Ladder to Heaven has 17 platforms to rest and gain strength, and 138 steps. The stairs can be used as a starting point for a walk to Villa Wolf or to the Gubin Hills, from where a fascinating view over Guben and Gubin can be enjoyed.

Die besondere Empfehlung

Gubin

Guben

Ein Stadtspaziergang auf den Spuren der Gubener Industrie

Hut ab! Denn diese Tour führt den Gast auf die Spuren der Hutmacherei Wilke, ja auch Mies van der Rohe und die menschliche Anatomie haben in Guben den Hut auf. Die vielen Sprichwörter und Redewendungen, die es um den Hut gibt, zeugen von der Bedeutung der seinerzeit unentbehrlichen Kopfbedeckung. Vor einem halben Jahrhundert ging kein Mann ohne einen Hut mit fester Krempe aus dem Haus. In den 1920er-Jahren fertigten in Guben rund 7.000 Beschäftigte bis zu zehn Millionen Hüte, die in alle Welt exportiert wurden.

Dies und vieles mehr rund um die Industriegeschichte kann man bei dieser rund 9 km langen Stadtwanderung erfahren und erleben. Die Broschüre zur Tour gibt es in der Touristinformation in der Frankfurter Straße oder als Download unter www.touristinformation-guben.de.

Szczególne rekomendacje

Spacer po mieście śladami przemysłu gubeńskiego

Kapelusze z głów! Ta trasa prowadzi bowiem śladami fabryki kapeluszy Wilkego, ale i architektura Miesa van der Rohe i ludzka anatomia w Guben nie wyskoczyły jak królik z kapelusza. Wiele przysłów i powiedzeń związanych z kapeluszem świadczy o znaczeniu tego w swoim czasie niezbędnego nakrycia głowy. Pół wieku temu żaden mężczyzna nie ruszał się z domu bez kapelusza z solidnym rondem. W latach 20. XX wieku w Guben około 7.000 zatrudnionych wyprodukowało około 10 milionów kapeluszy, które zostały wyeksportowane na cały świat. O tym i o wielu innych rzeczach dotyczących historii przemysłu można dowiedzieć się na tym szlaku pieszym o długości około 9 km. Broszura o szlaku dostępna jest w Informacji Turystycznej przy Frankfurter Straße lub w internecie do pobrania pod adresem www.touristinformation-guben.de

Special recommendations

Walking tour in the footsteps of Guben industry

Hats off! This route follows in the footsteps of Wilke's hat factory, but Mies van der Rohe's architecture and the human anatomy in Guben didn't just pop out of the hat either. Many proverbs and sayings associated with the hat testify to the importance of this once indispensable headwear. Half a century ago, no man left home without a hat with a solid brim. In the 1920s, around 7,000 employees in Guben manufactured around 10 million hats, which were exported all over the world. On this and many other things about the history of industry can be learned along this approximately 9 km long walking trail. A brochure about the trail is available at the tourist information office in Frankfurter Straße or can be downloaded from the internet at www.touristinformation-guben.de.

Schlechtwetter-Tipp

Guben

Gubener Stadtbibliothek

Die Stadtbibliothek bietet vielfältige Angebote, auch speziell für Familien. Auf ca. 750 m² ist die Stadtbibliothek das moderne kommunale Informations- und Kulturzentrum der Stadt. Hier stehen nicht nur rund 45.000 verschiedene Medien zur Verfügung, sondern es werden auch zahlreiche Veranstaltungen in gemütlicher Atmosphäre angeboten. In der Bibliothek kann gemütlich bei einer Tasse Kaffee geschmökert werden, bei gutem Wetter auch auf dem großzügigen Balkon. Im Kinderbereich besteht die Möglichkeit sich mit verschiedensten Gesellschaftsspielen die Zeit zu vertreiben oder mithilfe der Internetarbeitsplätze und dem kostenlosen WLAN zu recherchieren. Die Angebote in den Räumen Bibliothek sind kostenfrei, eine Ausleihe ist kostengünstig möglich.

Gasstraße 6, 03172 Guben
Telefon: 03561 6871-2300

Porady na złą pogodę Biblioteka Miejska w Guben

Biblioteka Miejska oferuje różne oferty, także specjalnie dla rodzin. Na powierzchni ok. 750 m² urządzono w bibliotece nowoczesne miejskie centrum informacyjno-kulturalne. Do dyspozycji jest tu nie tylko około 45.000 egzemplarzy różnych mediów, lecz także odbywają się tutaj liczne wydarzenia w przyjemnej atmosferze. W bibliotece można poświęcić się lekturze przy filiżance kawy, przy dobrej pogodzie również na dużym balkonie. W dziale dla dzieci istnieje możliwość spędzenia czasu na różnych grach towarzyskich lub poszperania w internecie dzięki bezpłatnej sieci wi-fi. Oferty w bibliotece są bezpłatne, możliwe jest także wypożyczenie mediów w korzystnej cenie.

Tip for bad weather Town Library in Guben

The town Library offers a variety of services, also specially for families. On an area of approx. 750 m², the library has been converted into a modern municipal information and cultural centre. Not only are there around 45,000 copies of various media available, but there are also numerous events taking place here in a pleasant atmosphere. In the library, it is possible to indulge in reading over a cup of coffee or, in good weather, on the large balcony. In the children's section, visitors can spend time playing various social games or surfing the Internet via the free wi-fi network. The offers in the library are free of charge and it is also possible to borrow media at a favourable price.

Schlechtwetter-Tipp

Freizeitbad Guben

Badespaß für die ganze Familie bieten das Gubener Freizeitbad sowie der Saunabereich. Raus aus dem Alltag und rein ins nasse Vergnügen. Im Freizeitbad kann man sich im Attraktionsbecken mit Strömungskanal, Massagedüsen und kleiner Elefantenrutsche so richtig auspowern oder man zieht im Schwimmerbecken seine Bahnen. Für die Genießer gibt es im Saunaareal, vom Sanarium mit Lichttherapie bis hin zur Ruhesauna & Außen-Blockhaussauna, die volle Entspannung. Für die ganz kleinen Gäste bietet das Freizeitbad ein Kinderplanschbecken mit Minirutsche und einer Wassertemperatur von 32–34 °C an. Ob sportliches Schwimmen, Rutschen oder Saunieren – die Mitarbeiter und Mitarbeiterinnen erwarten ihre Gäste bei jedem Wetter!

Kaltenborner Straße 163, 03172 Guben
Telefon: 03561 3570

Porady na złą pogodę

Basen w Guben

Basen w Guben oferuje rozrywkę w wodzie dla całej rodziny oraz sauny. Zapomnijcie o nudzie dnia codziennego i zanurzcie się w przyjemnej wodzie. Na basenie można skorzystać z takich atrakcji jak sztuczna rzeka, jacuzzi czy mała zjeżdżalnia ze słoniem albo zaliczyć swój dystans na torach pływackich. Dla fanów saunowania do dyspozycji jest sanarium z terapią świetlną, sauna relaksacyjna i zewnętrzna sauna w domku z drewnianych bali. Dla najmłodszych stworzono brodzik z mini-zjeżdżalnią i wodą o temperaturze 32–34°C. Pracownicy basenu czekają na gości przy każdej pogodzie – niezależnie od tego, czy chcą Państwo popływać czy skorzystać z zjeżdżalni i sauny!

Tip for bad weather

The swimming pool in Guben

The swimming pool in Guben offers water fun for the whole family and saunas. Forget the boredom of everyday life and immerse yourself in pleasant water. At the swimming pool, you can enjoy attractions such as a man-made river, a whirlpool or a small slide with an elephant, or you can complete your distance on the swimming lanes. For sauna fans, there is a sanarium with light therapy, a relaxation sauna and an outdoor sauna in a log cabin. For the youngest children there is a paddling pool with a mini slide and water temperature of 32–34°C. The pool staff look forward to welcoming you in all types of weather – no matter if you want to take a swim or use the slides and sauna!

Impressum *Impressum / Imprint*

Touristinformation Guben

Marketing & Tourismus Guben e. V.
Frankfurter Straße 21, 03172 Guben

So erreichen Sie uns:

Telefon: 03561 38 67 | Fax: 03561 39 10
E-Mail: ti-guben@t-online.de
www.touristinformation-guben.de

Wir haben für Sie geöffnet:

Montag bis Freitag 09.00 – 18.00 Uhr
Samstag 09.00 – 13.00 Uhr

Urząd Miejski w Gubinie

Stadtverwaltung Gubin ul. Piastowska 24, 66-620 Gubin
Telefon: +48 68 455 8100 | Fax: +48 68 455 8102
E-Mail: um@gubin.pl

Stadt Guben

Gasstraße 4, 03172 Guben
Telefon: 03561 6871-0 | Fax: 03561 6871-4000
E-Mail: info@guben.de | www.guben.de

Herausgeber & Konzeption:

Marketing & Tourismus Guben e. V.
Frankfurter Straße 21, 03172 Guben
Telefon: 03561 38 67, Fax: 03561 39 10

Fotos: Natalia Kujawa (S.1, S.30 u., S.31, S.32 u., S.34, S.36 u., S.37, S.38, S.40, S.41, S.42 u., S.45, S.49, S.52)

Ulrike Schöll (S.2, S.33, S.44)

Kerstin Geilich (S.6, S.7, S.10, S.11, S.20, S.21, S.22, S.23, S.24, S.25, S.26, S.27, S.28, S.29, S.30 o., S.35, S.39, S.43)

Archiv Stadt Guben (S.4)

Stadt Guben (S.8 u., S.9, S.36 o., S.42 o., S.46 u., S.47)

Nada Quenzel (S.8 o.)

Doreen Budarick (S.19)

Naëmi-Wilke-Stift WBN-OSN (S.12 o., S.18, S.32 o., S.46 o.)

Oldtimer Club Guben e.V. (S.14, S.15)

Karte: www.openstreetmap.org

Auflage: 10.000, 2022

BB-PL
INTERREG VA
2014-2020

Europejska Unia
Europejski Fundusz
dla Regionalnego Rozwoju

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Bariery redukujemy - gemeinsame Stärken nutzen
Redukować bariery - wspólnie wykorzystywać silne strony